

HISTORICKÝ ČASOPIS

ROČNÍK 55, 2007, ČÍSLO 2

ŠTÚDIE

BYZANCIA A AVARSKÝ KAGANÁT V ROKOCH 623 – 624*

MARTIN HURBANIČ

HURBANIČ, Martin. Byzantium and the Avar Khaganate in the years 623-624. *Historický časopis*, 2007, 55, 2, pp. 229-248, Bratislava.

About 620 the Emperor Heraclius succeeded in concluding a temporary peace with the Avars and concentrating his forces exclusively in the struggle with Persia. In 622, during the first great offensive, the tactical and military maturity of the Byzantine army was demonstrated for the first time. However, Heraclius still could not use the strategic initiative enough in this period. The complicated relations with the Khaganate forced the Emperor to return to Constantinople and begin negotiations for a new peace treaty. The planned meeting with the Khagan of the Avars almost ended in personal catastrophe for the Emperor. Without regard for this incident, both sides had an interest in concluding peace. While the Byzantine side needed to continue the war with Persia, the Avars had to devote attention to stabilizing the situation in the Khaganate after the outbreak of Samo's revolt. The agreement reached at the turn of the years 623/624 lasted until the Avar siege of Constantinople in 626.

Avars. Avar Khaganate. Byzantium, Heraclius.

V nedeľu 5. júna roku 623 sa malo mesto Herakleia (dnes turecké Eregli) stať dejiskom nezvyčajného diplomatického stretnutia. V tomto nevelkom provinčnom centre pri pobreží Marmanského mora bolo naplánované obnovenie mierovej zmluvy medzi byzantským cisárom Herakleiom (610 – 641) a avarským kaganom. Namiesto spečatenia dohody však avarská jazda, ukrytá v zalesnenom teréne, odrezala byzantskému sprievodu spiatočnú cestu. Samému cisárovi sa len vďaka náhode podarilo predísť osobnej katastrofe a prísť do Konštantínopola skôr než jeho prenasledovateľom. Zatiaľ čo sa Herakleios zachránil útekou, Avari spustošili nechránené predmestia byzantskej metropoly a odviekli so sebou za Dunaj veľké množstvo zajatcov. Tento nejasný incident sa stal prológom dramatického a veľkolepého vyvrcholenia avarsko-byzantskej mocenskej konfrontácie počas obliehania Konštantínopola v prvých augustových dňoch roku 626.¹

1 V historiografii je tento incident tradične nazývaný ako „avarské prepadnutie“. Pozri: BAYNES, Norman. The Date of Avar Surprise. In *Byzantinische Zeitschrift*, 1912, roč. 12, s. 110-128. Doterajšia sumarizujúca literatúra k tejto udalosti: STRATOS, Andreas. *Byzantium in the Seventh Century*, I trs. M. Ogilvie-Grant. Amsterdam 1968, s. 154-160; POHL, Walter. *Die Awaren. Ein Steppenvolk in Mitteleuropa 567 – 822*. München 1988, s. 245-248.